

Institut pro kriminologii
a sociální prevenci

A bronze statue of Lady Justice, blindfolded and holding a pair of scales, stands in front of a row of green law books. The scene is lit with dramatic, low-key lighting, creating strong highlights and deep shadows.

ZPRÁVA O ČINNOSTI 2025

... ABY BYLA TRESTNÍ POLITIKA ZALOŽENA NA FAKTECH.

INSTITUT PRO KRIMINOLOGII A SOCIÁLNÍ PREVENCI

Náměstí 14. října 801/12

150 00 Praha 5

Telefon: +420 257 104 404

Datová schránka: ifi6zut

Email: iksp@iksp.gov.cz

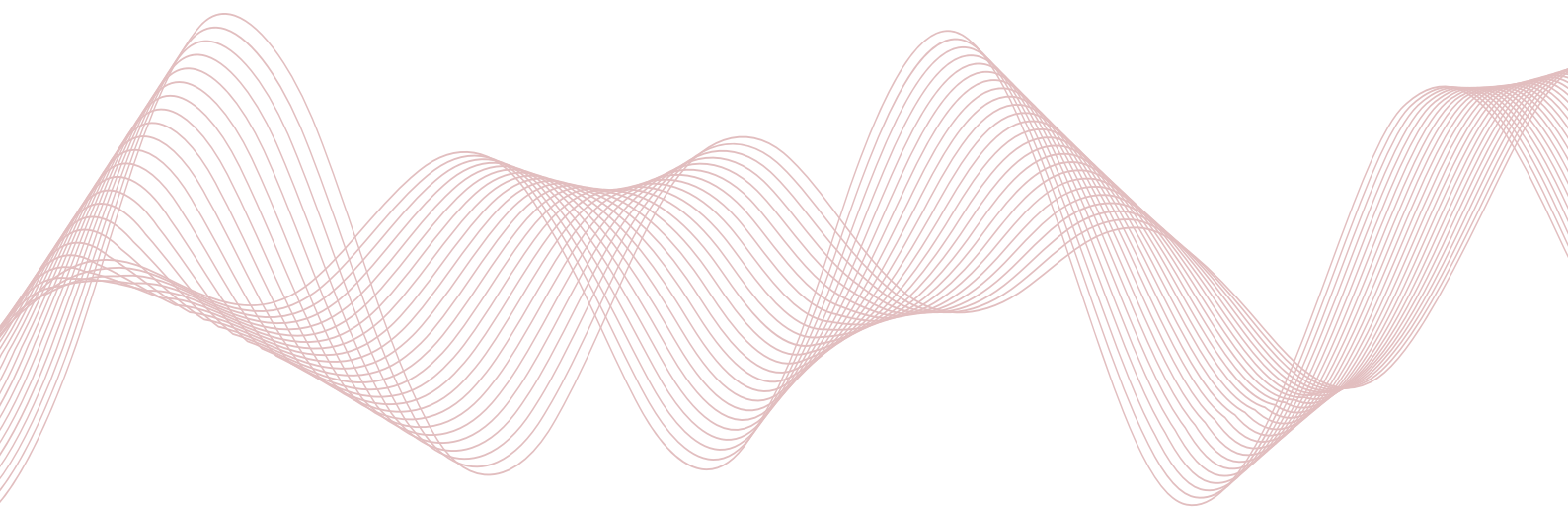
Web: <https://iksp.gov.cz>

Facebook: [facebook.com/kriminologie](https://www.facebook.com/kriminologie)

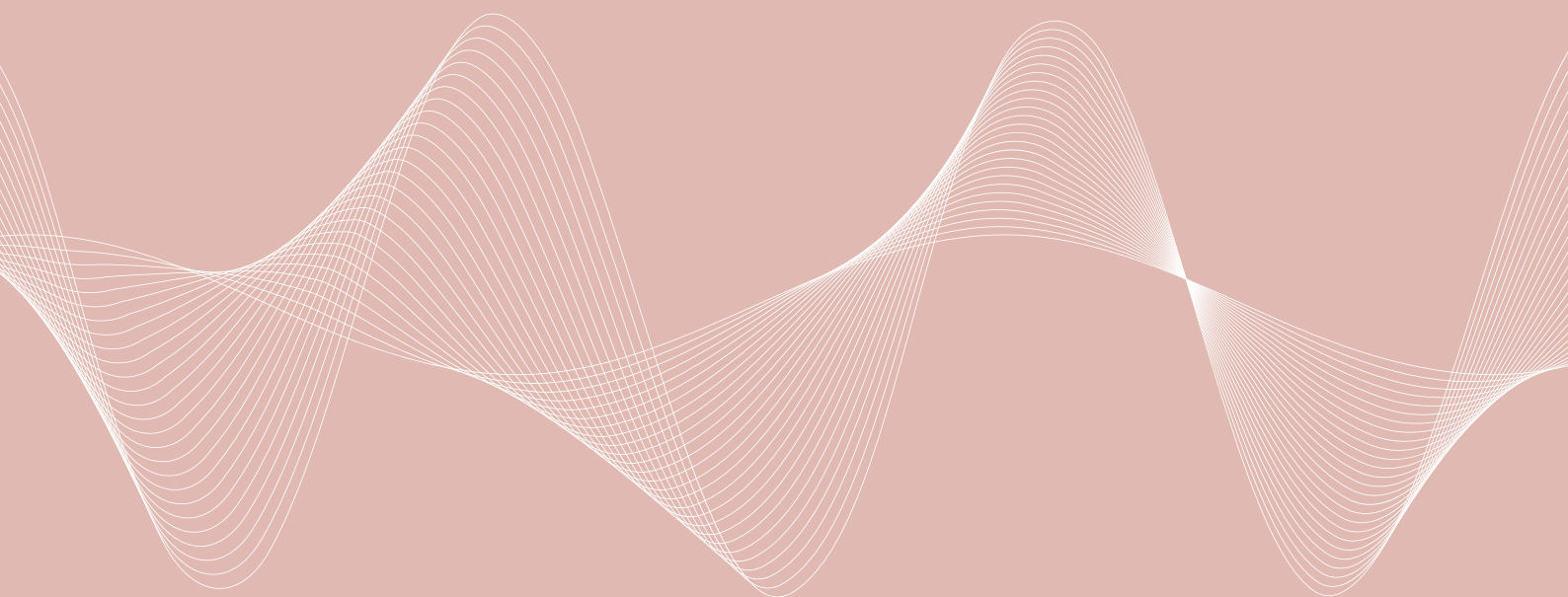

Institut pro kriminologii
a sociální prevenci

ZPRÁVA O ČINNOSTI 2025

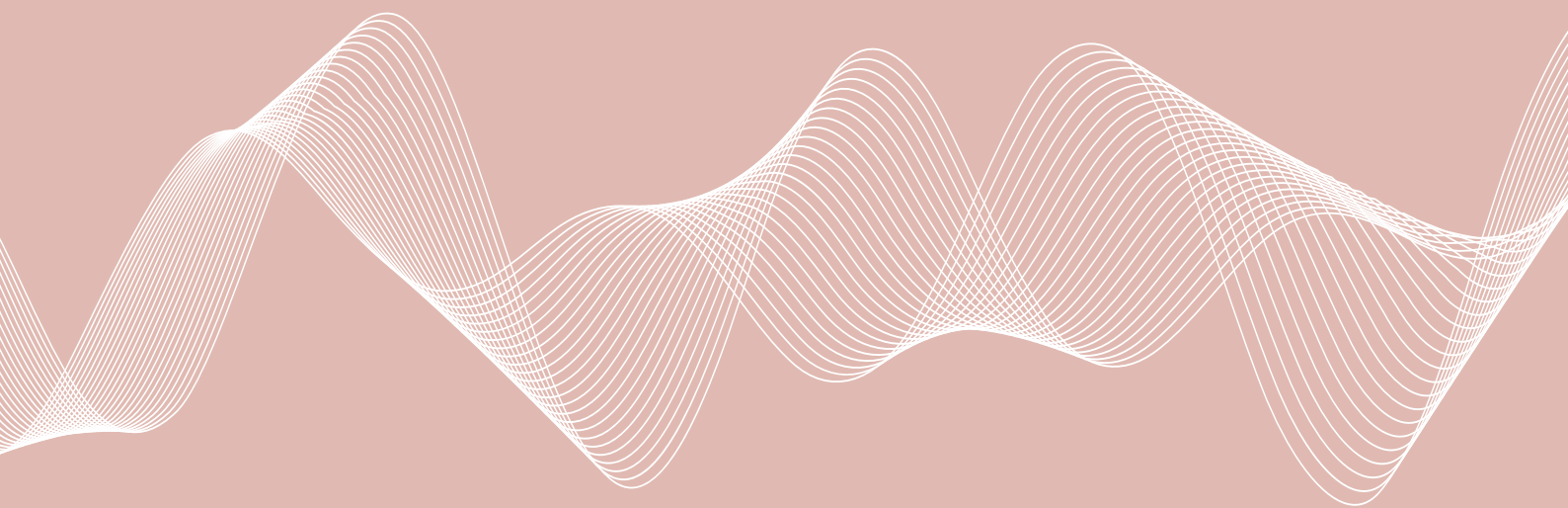

OBSAH

ÚVODNÍ SLOVO	6
IKSP V ROCE 2025	8
Kdo jsme	9
Vize a cíle	9
Hodnocení odborné činnosti IKSP	10
Rok 2025 v událostech	11
Rok 2025 v číslech	13
VÝZKUMNÁ ČINNOST	14
Střednědobý plán výzkumné činnosti 2024–2028	15
Plnění výzkumných úkolů v roce 2025	18
TRANSFER VÝZKUMNÝCH POZNATKŮ	22
Analýzy a podklady zpracované na základě zadání Ministerstva spravedlnosti ČR	23
Analýzy a podklady zpracované na žádost dalších subjektů	26
Prezentace výzkumných poznatků na odborných akcích	28
Publikační činnost	30
Činnost v odborných společnostech a orgánech	32
Mediální komunikace a PR	34
Přednášková, pedagogická a lektorská činnost	34
Konzultační a recenzní činnost	35
KONTAKTY	36

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení zájemci o kriminologický výzkum,

v roce 2025 jsme si připomněli výročí 65 let od založení předchůdce Institutu pro kriminologii a sociální prevenci (IKSP, Institut), Vědecko-výzkumného ústavu kriminalistiky. Tohle výročí v nás samozřejmě povzbudilo hrdost, že můžeme být součástí pracoviště s tak dlouhou historií vědeckého zkoumání projevů a příčin delikvence a souvisejících sociálně patologických jevů, pachatelů a obětí trestné činnosti, jakož i možností trestní justice a trestní politiky v širokém slova smyslu v oblasti prevence a kontroly kriminality. Zároveň bylo ovšem příležitostí znovu si uvědomit závazek, který příslušnost k IKSP představuje. Závazek udržovat a rozvíjet tradici kvalitního, objektivního a nestranného kriminologického výzkumu, jehož výsledky a jejich zveřejňování jsou, ač to někdy nemusí být na první pohled patrné, důležité pro zdravé fungování společnosti bez ohledu na aktuální společensko-ekonomicko-politické podmínky. Závazek neznehodnotit značku, kterou v uplynulých desetiletích vytvářely vynikající osobnosti české (a československé) kriminologie, a to navzdory měnícím se poměrům, kdy v některých obdobích bylo zachovávání vysokých standardů vědecké čistoty a objektivity úkolem obtížným, ale s nasazením osobní odvahy celkově splnitelným. Tím spíše je pro nás výše uvedený závazek naléhavým v dnešní době, kdy je svoboda bádání respektována a úroveň výzkumné práce závisí z převážné části „pouze“ na schopnostech a osobním nasazení jednotlivých výzkumníků.

Předkládaná Zpráva o činnosti IKSP za rok 2025 zachovává formát a strukturu z loňského roku, jež se podle zpětných vazeb, které se k nám dostaly, osvědčily. Představuje shrnutí nejvýznamnějších aktivit Institutu v roce 2025 ve stručné a přehledné podobě, přičemž zároveň odkazuje

na webové stránky IKSP, jež pro případné zájemce obsahují k jednotlivým činnostem a výsledkům podrobnosti. Ve Zprávě tedy lze nalézt informace o průběhu řešení výzkumných úkolů, stanovených Střednědobým plánem výzkumné činnosti IKSP na období 2024–2028, i postprojektových aktivit z výzkumů již ukončených, o plnění dalších odborných úkolů ve vztahu k našemu zřizovateli a k dalším státním institucím, a také o šíření poznatků z naší výzkumné činnosti mezi odbornou i laickou veřejností. To vše zarámováno vysvětlením působnosti a poslání IKSP jako resortní výzkumné organizace, zřízené Ministerstvem spravedlnosti ČR.

Rád také využívám této příležitosti, abych opět poděkoval všem resortním i mimoresortním pracovištím i jednotlivým externím spolupracovníkům IKSP za jejich neocenitelnou součinnost, naši Vědecké radě za podporu, připomínky a náměty k naší práci, našemu zřizovateli za respektování role kriminologického výzkumu při tvorbě a realizaci trestní politiky, a také všem výzkumným i administrativním pracovníkům IKSP za jejich každodenní práci a příspěvek k plnění závazku, který jsem zmínil v úvodu tohoto textu.

Petr Zeman
ředitel IKSP

IKSP V ROCE 2025

KDO JSME

Institut pro kriminologii a sociální prevenci je resortní výzkumnou organizací, organizační složkou státu zřízenou Ministerstvem spravedlnosti ČR. Jeho postavení, činnost a organizační struktura jsou upraveny Statutem Institutu pro kriminologii a sociální prevenci vydaným Instrukcí Ministerstva spravedlnosti ČR č. j.: IKSP 202/2014 ze dne 20. 6. 2014. Institut se zabývá výzkumnou a analytickou činností v oboru kriminologie, penologie, viktimologie, trestního práva, trestní a bezpečnostní politiky. Kromě svého Statutu vychází ve své činnosti především z rozvojových programů IKSP a střednědobých plánů výzkumné činnosti.

VIZE A CÍLE

Hlavním posláním IKSP je přispívat k tvorbě kvalitní legislativy a k rozvoji trestní a sankční politiky založené na vědeckých poznatcích a směřujících k účinnější kontrole kriminality. S využitím kriminologických metod a postupů realizujeme výzkum v oblasti trestní justice, bezpečnostní politiky, účinnosti trestní legislativy, kontroly kriminality prostředky represe a prevence, projevů a příčin kriminality a souvisejících sociálně patologických jevů. Výsledky naší výzkumné a analytické činnosti poskytujeme zejména resortu spravedlnosti (Ministerstvo spravedlnosti ČR, soudy, státní zastupitelství, Probační a mediační služba, Vězeňská služba ČR, Justiční akademie), spolupracujeme však také s dalšími státními či veřejnými institucemi a organizacemi (Úřad vlády ČR, Ministerstvo vnitra ČR, Policie ČR, Parlament ČR, vysoké školy atd.) i s neziskovým sektorem. V souladu se Statutem zveřejňujeme a šíříme výzkumné poznatky z dané oblasti prostřednictvím publikační, přednáškové, pedagogické, konzultační a expertní činnosti.

HODNOCENÍ ODBORNÉ ČINNOSTI IKSP

Vnější hodnocení kvality odborné činnosti IKSP probíhá ve třech rovinách:

- Řádné plnění úkolů ze střednědobých plánů výzkumné činnosti IKSP a dalších úkolů, vyplývajících z postavení resortního výzkumného pracoviště, kontroluje a hodnotí zřizovatel IKSP, Ministerstvo spravedlnosti ČR.
- Celková vědecká úroveň výzkumné činnosti IKSP podléhá kontinuálnímu hodnocení ze strany Rady vlády pro výzkum, vývoj a inovace (RVVI), v jehož rámci jsou výsledky IKSP srovnávány s výsledky ostatních výzkumných organizací v ČR, včetně univerzit a pracovišť Akademie věd ČR.
- Výsledky IKSP v oblasti bezpečnostního výzkumu jsou dále hodnoceny Ministerstvem vnitra ČR jako poskytovatelem institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace a účelové podpory v oblasti bezpečnostního výzkumu ČR.

ROK 2025 V UDÁLOSTECH

V souladu se Střednědobým plánem výzkumné činnosti probíhala realizace celkem devíti projektů, z toho čtyři byly nově zahájeny.

Naši výzkumní pracovníci se aktivně podíleli na přípravě Koncepce rozvoje vězeňství do roku 2035 a Koncepce rozvoje probace a mediace do roku 2035, a to buď formou činnosti v Řídícím výboru pro přípravu koncepcí nebo formou činnosti v jednotlivých pracovních skupinách.

V hodnocení Rady vlády pro vědu, výzkum a inovace jsme obhájili stupeň B (druhé nejlepší hodnocení).

Byli jsme spoluorganizátorem mezinárodní odborné konference Evropské společnosti pro sociální výzkum v oblasti drog. Akce, která se konala v prostorách Lichtenštejnského paláce v Praze, přivítala desítky odborníků z celé Evropy, kteří se věnují výzkumu, prevenci a politice v oblasti závislostí.

Poskytovali jsme podporu jednotlivým pracovištím Ministerstva spravedlnosti ČR a dalším domácím i zahraničním relevantním institucím, orgánům a organizacím v podobě připomínek, informačně-analytických podkladů, vyjádření apod.

V rámci zasedání Republikového výboru pro prevenci kriminality jsme pravidelně informovali a prezentovali výstupy z našich výzkumných projektů.

Uspořádali jsme dva odborné workshopy – jeden věnovaný problematice obětí trestných činů v ČR a druhý na téma podmíněného propuštění v aplikační praxi. Oba workshopy se setkaly s velkým zájmem i ohlasem.

V dubnu proběhlo jednání Vědecké rady IKSP, která je poradním sborem ředitele IKSP. Je složená z externích odborníků z teorie i praxe relevantních oborů. Jejím úkolem je projednávat zásadní otázky činnosti a vědeckého rozvoje IKSP, včetně střednědobých plánů výzkumné činnosti, a vyjadřovat se k odborným poznatkům a doporučením pro praxi.

V říjnu jsme realizovali výzkum veřejného mínění, zaměřený na názory a postoje občanů ke kriminalitě a trestání. Uskutečněn byl na reprezentativním vzorku 1 029 obyvatel ČR starších 15 let. Výstupy z výzkumu zaznamenaly řadu mediálních ohlasů a budou také obsahem odborného workshopu, který proběhne v květnu 2026.

V souladu s našim Statutem jsme přispívali k šíření vědeckých poznatků a informací z oblasti kriminologie a trestní justice prostřednictvím vystoupení na odborných fórech a zveřejňováním naší práce v odborných časopisech, sbornících, knihách atd., včetně vydávání vlastních edicí. V roce 2025 byly v ediční řadě STUDIE vydány tři publikace, v nové ediční řadě KONTEXTY bylo publikováno celkem deset odborných textů.

V roce 2025 v návaznosti na rozhodnutí vlády přešel Institut jako organizační složka státu na jednotnou státní doménu gov.cz.

V listopadu jsme uspořádali tradiční Setkání kriminologů a spolupracovníků IKSP, věnované připomenutí 65 let, které uplynuly od založení IKSP, a cesty, kterou jsme za tu dobu v oblasti kriminologického výzkumu ušli.

Podíleli jsme se na přípravě budoucích odborníků v oblasti trestní justice a prevence sociálně patologických jevů a dále na profesním vzdělávání zástupců složek justice, vnitra i dalších resortů či profesních skupin pedagogickou či lektorskou činností na relevantních vysokých školách a resortních vzdělávacích institucích. Výzkumná pracovnice IKSP působila jako soudní znalkyně se specializací kriminální psychologie.

Průběžně jsme se setkávali a diskutovali se zástupci institucí a organizací z ČR i ze zahraničí, zabývajících se kriminalitou a souvisejícími sociálně patologickými jevy a vzájemně se informovali o výzkumných poznacích a zkušenostech.

Podrobnější výčet našich aktivit v roce 2025 následuje v dalších částech této Zprávy o činnosti.

ROK 2025 V ČÍSLECH

Připomínka **65** let existence IKSP

61 aktivních účastí na odborných akcích v ČR

9 probíhajících výzkumných úkolů
a **1** výzkum veřejného mínění

18 aktivních účastí na odborných akcích v zahraničí

41 zpracovaných podkladů pro Ministerstvo spravedlnosti ČR, průběžné konzultace a připomínky ke **3** koncepcím

21 odborných článků a textů

3 odborné publikace v edici STUDIE

25 zpracovaných podkladů pro ostatní subjekty

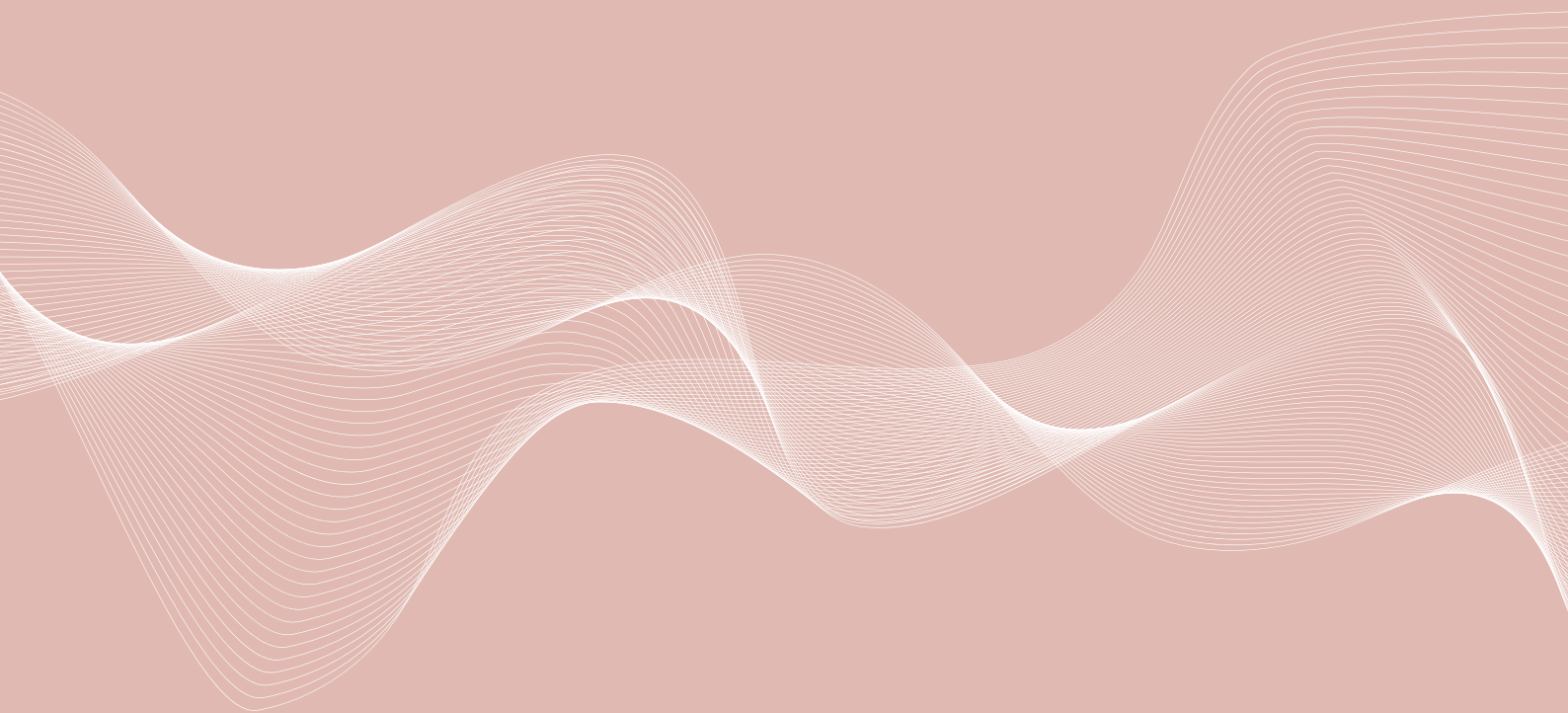
10 odborných textů v nové edici KONTEXTY

2 odborné workshopy IKSP,
1 mezinárodní konference,
1 diskusní setkání kriminologů a spolupracovníků IKSP

Členství v **43** odborných společnostech a orgánech

Působení na **5** vysokých školách

VÝZKUMNÁ ČINNOST

STŘEDNĚDOBÝ PLÁN VÝZKUMNÉ ČINNOSTI 2024–2028

Odborná výzkumná činnost IKSP je realizována na základě střednědobých plánů výzkumné činnosti, které vycházejí zejména z vládních, resortních či meziposortních koncepčních dokumentů v oblasti trestní politiky a vnitřní bezpečnosti, jakož i z podnětů od hlavních uživatelů výsledků činnosti Institutu. Střednědobé plány jsou zpracovávány na několikaleté období a schvalovány Ministerstvem spravedlnosti ČR. Aktuální výzkumné úkoly IKSP jsou realizovány na základě **Střednědobého plánu výzkumné činnosti na období 2024–2028**, schváleného náměstkem ministra spravedlnosti v lednu 2024.

5 tematických okruhů výzkumu pro období 2024–2028:

1. Možnosti snižování kriminální recidivy a vězeňské populace
2. Vyhodnocování účinnosti intervencí v oblasti trestní justice
3. Viktimologický výzkum
4. Kontinuální monitoring a analýza vývoje kriminality a sankční politiky
5. Vnímání trestní politiky, kriminality a její prevence

Možnosti snižování kriminální recidivy a vězeňské populace

Česká republika čelí dlouhodobě problémům spojeným s vysokou mírou kriminální recidivy i vysokým počtem odsouzených, kteří vykonávají trest odnětí svobody. Index vězněných osob v přepočtu na počet obyvatel je výrazně nad průměrem zemí EU. Řešení této situace, které by se mělo následně promítnout do snížení celkové kriminality, bude vyžadovat řadu systémových opatření a změn. Jejich příprava a rozvoj se neobejde bez vědecky ověřených poznatků o tom, jaké individuální i společenské faktory sehrávají v životě pachatelů klíčovou roli z hlediska zahájení, pokračování i ukončení kriminální kariéry. Zároveň je nutno zkoumat i možnost budoucího většího využití nových přístupů k řešení trestné činnosti, jako jsou např. intervence s prvky restorativní justice, nebo konsenzuální způsoby vyřizování trestních věcí (dohoda o vině a trestu, institut prohlášení viny apod.).

Vyhodnocování účinnosti intervencí v oblasti trestní justice

Jedním ze stěžejních principů moderní a racionálně pojaté trestní politiky 21. století je důraz na uplatňování pouze takových trestů, opatření či nápravných programů (včetně např. konsenzuálních způsobů vyřizování trestních věcí), které mají prokazatelný účinek na omezování kriminality. Výzkumy zaměřené na efektivitu aktuálně uplatňovaných intervencí poskytují v tomto směru ničím nenahraditelnou zpětnou vazbu, a to jak pro instituce odpovědné za formování a rozvoj trestní politiky, tak pro samotné orgány činné v trestním řízení, stejně jako další organizace, které se na systému zacházení s pachateli a oběťmi trestných činů podílejí.

Viktimologický výzkum

Výzkumy obětí jsou tradičně považovány za nejspolehlivější způsob, jak proniknout do oblasti latentní kriminality a získat ucelenější obraz o reálném zasažení populace trestnou činností. Údaje, které o kriminalitě a jejím rozsahu, struktuře a vývoji poskytují oficiální statistiky, jsou totiž výrazně zkresleny řadou různorodých faktorů. Viktimologické výzkumy navíc věnují soustavně pozornost i významným tématům, jako jsou potřeby obětí, fungování systému jejich podpory nebo možnosti uplatňování jejich práv v rámci trestního řízení a principů restorativní justice při řešení následků kriminálních skutků.

Kontinuální monitoring a analýza vývoje kriminality a sankční politiky

Cenné a potřebné informace o kriminalitě a opatřeních přijímaných na její kontrolu je možno získat z řady zdrojů. Mají-li ale sloužit jako spolehlivý podklad pro sankční politiku, jejich souhrnná analýza vyžaduje náležitě kritický přístup, včetně zohlednění všech aspektů souvisejících se způsobem i účelem sběru těchto dat a jejich reálnou vypovídací hodnotou. Na základě kontinuálního sledování vývoje trestné činnosti a ukládaných sankcí je navíc možné určit, na jaké dílčí problémy či specifické podoby trestné činnosti by se měl kriminologický výzkum i celá společnost obzvlášť zaměřit.

Vnímání trestní politiky, kriminality a její prevence

Pro systém trestní justice a jeho celkovou efektivitu je nezbytné, aby se s jeho základními principy ztotožnili nejen ti, kdo jsou za jeho fungování bezprostředně odpovědní, ale také široká veřejnost. Je proto důležité zabývat se názory a postoji k různým typům sankcí, programů či jiných opatření na snižování kriminality, a to spolu se zájmem o to, jak o dané problematice informují média. Právě z nich totiž většina občanů své představy o kriminalitě a trestní politice čerpá.

Z uvedených tematických okruhů vychází 13 hlavních výzkumných úkolů na období 2024–2028:

1. Trendy kriminality a sankční politiky (2024–2028)

2. Současná podoba prevence kriminality v ČR (2024–2028)

3. Restorativní setkání obětí a pachatelů závažné kriminality v prostředí výkonu trestu odnětí svobody (2024–2025)

4. Možnosti a limity probace v procesu ukončení kriminální kariéry (2024–2026)

5. Přístup trestní justice k nebezpečným pachatelům s duševní poruchou (2024–2026)

6. Peněžitý trest v systému trestních sankcí (2025–2027)

7. Specifické aspekty výkonu trestu odnětí svobody u trvale pracovní nezařaditelných odsouzených (2025–2027)

8. Výzkum obětí trestné činnosti (VIKTI III) (2025–2028)

9. Aktuální formy kyberkriminality a její oběti (2025–2027)

10. Kriminalita a viktimizace v sociálně vyloučených lokalitách České republiky (2026–2027)

11. Probační a resocializační programy a jejich účinnost (2026–2028)

12. Tresty a trestání v perspektivě veřejnosti a médií (2026–2028)

13. Přínosy a rizika práce ve vězeňství (2026–2028)

Střednědobý plán výzkumné činnosti na období 2024–2028 a informace k jednotlivým výzkumným úkolům jsou k dispozici na našich [webových stránkách](#).

PLNĚNÍ VÝZKUMNÝCH ÚKOLŮ V ROCE 2025

Trendy kriminality a sankční politiky (2024–2028)

Výzkumný úkol je řešen průběžně po celé období aktuálního střednědobého plánu výzkumné činnosti. V roce 2025 byla pro účely prezentace výsledků upravena struktura webových stránek IKSP. V sekci „Statistické analýzy“ jsou prezentovány údaje k trendům vývoje kriminality na základě statistiky Policie ČR a údaje k vývoji trestní politiky na základě justičních statistik. Pro studie, připravované ke konkrétním tématům, byla zřízena nová ediční řada KONTEXTY (vychází online) – v roce 2025 vyšlo v této edici celkem 10 textů. Rubrika „KrimiData“ pak pod titulem „Kriminalita a kriminální politika v kostce“ nabízí souhrnný přehled nejdůležitějších informací z oblasti trestné činnosti a její kontroly.

Současná podoba prevence kriminality v ČR (2024–2028)

Odpovědný řešitel výzkumného úkolu se v roce 2025 stal hostem pracovní komise pro situační prevenci při Republikovém výboru pro prevenci kriminality, což mu umožnilo navázat a rozvíjet spolupráci s klíčovými aktéry v dané oblasti. Dle harmonogramu projektu byl ve spolupráci s Odborem prevence Ministerstva vnitra ČR a dalšími institucemi vytvořen expertní dotazník pro osoby odpovědné za správu a provoz městských kamerových dohledových systémů (MKDS). Tento dotazník byl na konci roku 2025 distribuován do přibližně 400 obcí, které MKDS využívají.

Restorativní setkání obětí a pachatelů závažné kriminality v prostředí výkonu trestu odnětí svobody (2024–2025)

V roce 2025 byly dokončeny všechny plánované části výzkumného úkolu: dotazníkové šetření

mezi probačními úředníky – mediátory, expertní rozhovory s facilitátory a koordinátory projektu „Restorativní setkání ve věznicích v případech trestné činnosti se závažným dopadem“ (ReSet) a dotazníkové šetření mezi přímými účastníky restorativních setkání ve vybraných věznicích. V rámci výzkumu veřejného mínění na reprezentativním vzorku občanů ČR byly mimo jiné zjišťovány také názory a postoje veřejnosti související s restorativní justicí. Poznatky z výzkumu budou zveřejněny v připravované monografii.

Možnosti a limity probace v procesu ukončování kriminální kariéry (2024–2026)

Výzkumný úkol navazuje na projekt z předchozího střednědobého plánu, který formou prospektivní a longitudinální panelové studie sledoval průběh zkušební doby u vzorku osob podmíněně propuštěných z výkonu trestu odnětí svobody s uloženým dohledem probačního úředníka. Je založen na podrobné sekundární analýze dat, získaných v rámci kvalitativní a kvantitativní části původní studie. Rozšířena bude navíc o nové poznatky z rejstříku trestů k recidivě zkoumaných osob v roce 2025 (zhruba tři a půl roku po propuštění).

Přístup trestní justice k nebezpečným pachatelům s duševní poruchou (2024–2026)

V roce 2025 byla v souladu s harmonogramem výzkumného úkolu provedena analýza justičních informačních systémů za účelem ověření možností vyhledání a získání trestních spisů podle kritérií, stanovených v rámci operacionalizace klíčového pojmu „pachatel s forenzně významnou duševní poruchou“. Na jejím základě byl upraven základní soubor těchto pachatelů a výzkumné soubory trestních spisů a pachatelů. Po sestavení výzkumného souboru trestních spisů byly vyžádány jejich relevantní části či kopie pro účely analýzy spisového materiálu. Byla provedena pi-

lotáž záznamových archů pro sběr dat z trestních spisů a z databáze rejstříku trestů a na základě jejího výsledku byly tyto výzkumné nástroje finalizovány. Byl zahájen sběr dat z uvedených zdrojů a provedena příprava jejich analýzy (určení tematických okruhů, stanovení struktury analýzy atd.) a pokračovala obsahová analýza právní úpravy a odborné literatury.

Peněžitý trest v systému trestních sankcí (2025–2027)

Peněžitý trest je v současné době jedním z významných alternativních trestů aplikovaných v rámci sankční politiky v ČR. Jeho širší aplikace je zároveň považována za jednu z cest, jak snížit počet ukládaných nepodmíněných trestů odnětí svobody, což by mohlo přispět i ke snížení vězeňské populace. Proto je důležité se zaměřit i na případné limity, které mohou bránit jeho ukládání a úspěšnosti jeho výkonu. Hlavním cílem výzkumného úkolu je charakteristika aktuálního postavení a aplikace peněžitého trestu jako alternativy k trestu odnětí svobody, zjištění, z jakých podkladů soudy vycházejí při zjišťování osobních a majetkových poměrů odsouzených a v jaké míře jsou využívány vybrané zajišťovací instituty trestního řízení, které mohou sloužit k zajištění jeho výkonu. Pozornost je zaměřena také na zjišťování úspěšnosti výkonu peněžitého trestu (zaplacení trestu a absence přeměny na nepodmíněný trest), faktorům, které ji ovlivňují, a otázce recidivy. V souladu se schváleným projektem výzkumného úkolu byly v roce 2025 kromě rešerše relevantní literatury provedeny základní analýzy statistických údajů soudů o ukládání peněžitého trestu a vytvořeny podklady pro analýzu spisů a analýzu z rejstříku trestů.

Specifické aspekty výkonu trestu odnětí svobody u trvale pracovně nezařaditelných odsouzených (2025–2027)

Trvale pracovně nezařaditelní odsouzení (TPN) představují specifickou a dosud nedostatečně popsanou část vězeňské populace. Jedná se o osoby s fyzickými, duševními či sensorickými handicap, které v prostředí výkonu trestu čelí řadě komplexních a kumulujících se problémů. Hlavním cílem výzkumného úkolu je identifikovat klíčové obtíže, s nimiž se TPN ve vězeňském prostředí potýkají, a na základě zjištěných poznatků formulovat návrhy opatření a strategií, jež by mohly přispět ke zlepšení jejich podmínek, zvýšení kvality života a k efektivnějšímu výkonu odborné práce s touto zranitelnou skupinou. V prvním roce projektu byla vedle zpracování zahraniční literatury realizována analýza statistických dat z informačních systémů VIS a SAR-PO. Ta umožnila získat první ucelený přehled o počtech, charakteristikách a kriminogenních rizicích a potřebách osob zařazených v kategorii TPN. Tato analýza spolu se studiem zahraničních zdrojů představuje klíčovou znalostní základnu pro další fáze výzkumu. Návazným krokem bude identifikace problémových oblastí a jejich hlubší poznání prostřednictvím adekvátního empirického šetření.

Výzkum obětí trestné činnosti (VIKTI III) (2025–2028)

Výzkumy obětí trestné činnosti představují mezinárodně uznávaný a rozšířený typ výzkumných projektů, které mohou poskytnout široké spektrum informací o kriminalitě, jejím vývoji a kontextu, a nejsou zároveň zatíženy limity oficiálních statistických dat. Výzkumy obětí jsou považovány za nejspolehlivější způsob, jak proniknout do oblasti latentní kriminality a získat ucelenější obraz o reálném zasažení populace trestnou činností. V této souvislosti má IKSP nejen v českém

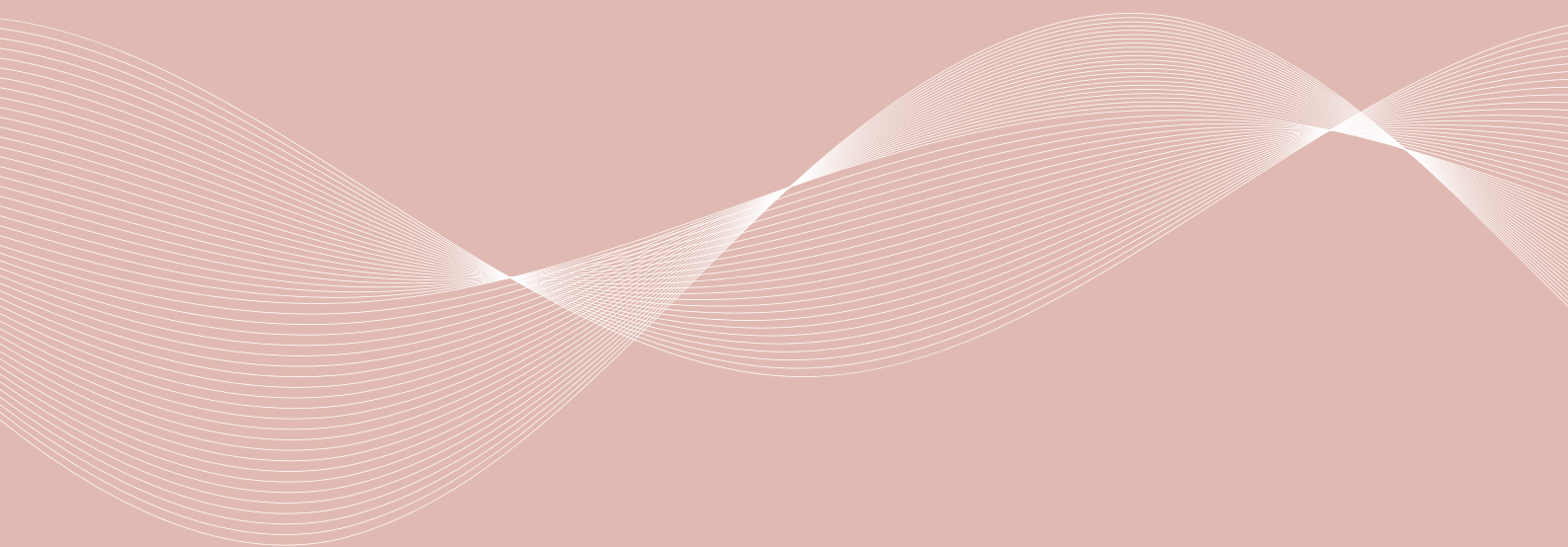
prostředí unikátní pozici, jelikož má už více než 30leté zkušenosti s rolí realizátora a národního garanta tohoto typu výzkumného šetření. Za účelem srovnání dat v čase a zkoumání trendů je nutné zabezpečit periodické opakování těchto výzkumů se stejnou metodologií a výzkum proto bude z velké části vycházet z výzkumu předchozího. Primárním cílem je získání komplementárního zdroje informací o rozsahu a struktuře kriminality v ČR včetně její latentní části. Těžištěm výzkumu bude reprezentativní dotazníkové šetření zaměřené na viktimizaci populace vybranými delikty ve sledovaném období. V roce 2025 byla zahájena realizace výzkumného úkolu. Podle plánu byl v tomto roce zpracován a obhájen projekt výzkumu a dále probíhaly činnosti zejména na zpracování teoretické části výzkumu, tedy zpracování rešerše a analýzy relevantních dokumentů. V druhé polovině roku byla zahájena příprava dotazníku k hlavnímu viktimizačnímu dotazníkovému šetření.

Aktuální formy kyberkriminality a její oběti (2025–2027)

V roce 2025 bylo po projednání projektu oponentní radou zahájeno řešení výzkumného úkolu, zaměřeného na oběti genderově podmíněného kybernásilí. Prvotní rešerše odborné literatury umožnila zmapovat současný stav poznání v oblasti kybernásilí a identifikovat klíčové trendy, jež je třeba dále analyzovat. Součástí přípravných prací byl také výběr trestních spisů, které budou v roce 2026 vyžádány pro hlubší kvalitativní analýzu. Probíhala příprava výzkumných nástrojů: záznamového listu pro analýzu trestních spisů a doplnění rozsáhlého dotazníkového šetření VIKTI (samostatný modul zaměřený na násilí přes internet a úprava některých otázek napříč ostatními částmi dotazníku VIKTI). Dílčí poznatky byly prezentovány na českých i mezinárodních odborných fórech.

TRANSFER VÝZKUMNÝCH POZNATKŮ

Důležitou součástí naší činnosti byl i v roce 2025 transfer výzkumných poznatků. Prostřednictvím dat a zjištění získaných z našich empirických výzkumů se snažíme rozšiřovat poznání a porozumění širším souvislostem fenoménů trestné činnosti, jejích pachatelů a obětí, či trestní justice. Získané výzkumné poznatky šíříme zejména formou odborných podkladů pro činnost státních institucí a pracovních či poradních orgánů, prostřednictvím odborných monografií či jiných publikačních výstupů z realizovaných výzkumů, příspěvků na odborných konferencích, prezentacích a panelových diskusích na workshopech a odborných akcích IKSP, lektorskou činností na vysokých školách i prostřednictvím tiskových sdělení či vystoupení v médiích.

ANALÝZY A PODKLADY ZPRACOVANÉ NA ZÁKLADĚ ZADÁNÍ MINISTERSTVA SPRAVEDLNOSTI ČR

Institut pro kriminologii a sociální prevenci poskytuje v oblasti své působnosti analytickou podporu jednotlivým pracovištím Ministerstva spravedlnosti ČR v podobě připomínek, informačně-analytických podkladů, vyjádření apod. V roce 2025 jsme na základě zadání Ministerstva spravedlnosti ČR jako zřizovatele IKSP zpracovali celkem 41 oficiálních podkladů, stanovisek, připomínek, podnětů či návrhů. Navíc jsme se v průběhu roku podíleli na přípravě a opakovaně konzultovali a připomínkovali Konceptci rozvoje vězeňství do roku 2035, Konceptci rozvoje probace a mediace do roku 2035 a návrh Konceptce trestní politiky. Přehled je řazen chronologicky.

Vyjádření k návrhu nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 454/2009 Sb. (pro legislativní odbor MSp, leden)

Podklad k Monitorovací zprávě o plnění Akčního plánu Strategie spolupráce veřejné správy s nestátními neziskovými organizacemi na léta 2021 až 2030 za roky 2021–2023 (pro odbor trestní politiky MSp, leden)

Podklad ke Zprávě o extremismu a předsudečné nenávisti na území ČR v roce 2024, k Akčnímu plánu boje proti extremismu a předsudečné nenávisti 2025–2026, a k vyhodnocení Akčního plánu boje proti extremismu a předsudečné nenávisti 2023–2024 (pro odbor legislativní MSp, leden)

Vyjádření k návrhům na změnu právní úpravy institutu podmíněného propuštění (pro odbor trestní politiky MSp, leden)

Podklad pro roční zprávu o stavu a způsobu splnění úkolů obsažených v Akčním plánu boje proti korupci na roky 2023 a 2024 (pro odbor trestní politiky MSp, leden)

Podklad k vyhodnocení plnění Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2023–2026 (pro odbor trestní politiky MSp, leden)

Podklady pro účely přípravy právní úpravy problematiky výpisu z evidence skutečností důležitých pro práci s dětmi, tzv. „dětského certifikátu“ (pro legislativní odbor MSp, leden–únor)

Podklad pro Zprávu o vyhodnocení plnění opatření k zajištění zaměstnávání osob se zdravotním postižením – vyhodnocení plnění opatření NPPRP za rok 2024 (pro odbor rozvoje lidských zdrojů a odbor trestní politiky MSp, únor)

Vyjádření k návrhu zákona o odčerpání majetku protiprávního původu (pro legislativní odbor MSp, únor)

Vyjádření k problematice snížení hranice trestní odpovědnosti (pro náměstka člena vlády, únor)

Podklad k naplňování Strategie romské integrace 2021–2030 v roce 2024 (pro odbor trestní politiky MSp, únor)

Připomínky k návrhu instrukce o zadávání veřejných zakázek v resortu Ministerstva spravedlnosti ČR (pro odbor právní MSp, březen)

Podklady k vývoji registrované kriminality mladistvých a dětí do 15 let (pro náměstka člena vlády, březen)

Podklad pro připomínky ke Zprávě o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území ČR v roce 2024 (pro odbor bezpečnosti a krizového řízení MSp, duben)

Podklady pro závěrečné hodnocení aktivit Akčního plánu politiky v oblasti závislostí 2023–2025 a přípravu nového akčního plánu (pro odbor trestní politiky MSp, květen)

Podklad ke zprávě pro dotazník Evropské komise proti rasismu a nesnášenlivosti (pro odbor trestní politiky MSp, květen)

Vyjádření k návrhu opatření Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2026–2030 (pro odbor rozvoje lidských zdrojů MSp, červen)

Odpověď na dotaz legislativního odboru MSp v návaznosti na zhodnocení souladu právní úpravy, týkající se novelizace ZSM Výborem pro sociální práva v rámci činnosti pracovní skupiny k implementaci rozhodnutí Evropského výboru pro sociální práva ve věci International Commission of Jurists (ICJ) proti České republice, které se

týká řízení ve věcech dětí mladších patnácti let, jež se dopustily činu jinak trestného (pro legislativní odbor MSp, červen)

Připomínky k Národní koncepci ochranného léčení (pro odbor trestní politiky MSp, červenec)

Podklad k připomínkám k návrhu Národních priorit orientovaného výzkumu (pro odbor trestní politiky MSp, srpen)

Podklad pro účely vyhodnocení Strategie prevence kriminality MSp za rok 2024 (pro odbor trestní politiky MSp, srpen)

Podklad pro vyhodnocení úkolů z „Priorit a postupů Ministerstva spravedlnosti ČR při prosazování rovných příležitostí pro ženy a muže na rok 2024“, a z „Osnovy k vyhodnocení plnění Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021–2030 za rok 2024“ (pro odbor rozvoje lidských zdrojů MSp, srpen)

Zpracování výběru ukazatelů výzkumné činnosti IKSP pro materiál Ministerstva financí ČR „Míra využití výsledků výzkumné činnosti v legislativě/tvorbě veřejných politik“ (pro ekonomický odbor MSp, srpen)

Podklady pro přípravu zavedení výkonového rozpočtování státních organizací (pro odbor ekonomický MSp, srpen–září)

Podklad k problematice zaměstnávání osob ve VTOS pro účely pracovní skupiny k projektu „Změna přístupu v práci s osobami před a po propuštění z VTOS“ (pro odbor trestní politiky MSp, září)

Připomínky k návrhu novely zákona o soudnictví ve věcech mládeže (pro legislativní odbor MSp, září)

Vyjádření k souhrnu návrhů opatření pro Národní plán pro osoby se zdravotním postižením na období 2026–2030 (pro odbor rozvoje lidských zdrojů MSp, září)

Vyjádření ke Strategickému rámci rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2035 (pro odbor trestní politiky MSp, září)

Zpracování námětů v rámci otevřené konzultace Evropské komise v rámci iniciativy „Have Your Say“, která se týká přípravy nové protidrogové strategie EU a navazujícího akčního plánu pro nadcházející období (pro odbor trestní politiky MSp, září)

Připomínky k návrhu novely trestního zákoníku a souvisejících zákonů (obchodování s lidmi, řešení mimořádných stavů při výkonu trestu obecně prospěšných prací, pro legislativní odbor MSp, září)

Vyjádření k aktualizaci Strategie sociálního začleňování 2021–2030 (pro odbor trestní politiky MSp, říjen)

Připomínky k návrhu novely trestního zákoníku (trestné činy proti životnímu prostředí, pro legislativní odbor MSp, říjen)

Podklad pro I. národní konferenci k vládnímu programu Bezpečné dětství – cesta k prevenci násilí ve společnosti (pro vrchního ředitele Sekce trestní politiky a rejstříku trestů, říjen)

Vyjádření k vypořádání připomínek IKSP legislativním odborem MSp – připomínky k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů (pro legislativní odbor MSp, říjen)

Podklad pro připomínky k Souhrnné zprávě o plnění Akčního plánu politiky v oblasti závislosti 2023–2025 (pro odbor trestní politiky MSp, listopad)

Vyjádření k návrhům opatření v rámci implementace Akčního plánu politiky v oblasti závislosti 2023–2025 (pro odbor trestní politiky MSp, listopad)

Podklad pro účely výzvy k připomínkám a návrhům výzkumných cílů pro 15. VS SIGMA – DC3 SHUV (pro odbor trestní politiky MSp, listopad)

Vyjádření ke Zprávě o nelegálních drogách v ČR 2025 (pro odbor trestní politiky MSp, listopad)

Hodnocení 23 projektů/žádostí o dotaci v oblasti pomoci obětem trestné činnosti pro účely rozdělení dotací v rámci dotačního řízení MSp, a to prostřednictvím členství v Komisi pro výběr projektů předložených v rámci dotačního řízení Ministerstva spravedlnosti ČR, účast na jednání komise dne 15. 12. 2025 (listopad–prosinec)

Vyjádření k Akčnímu plánu realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2026–2027 (pro odbor trestní politiky MSp, prosinec)

Podklad pro vyjádření k Výroční zprávě o činnosti Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislosti za rok 2025 (pro odbor trestní politiky MSp, prosinec)

Podklad k problematice uvedení oběti do stavu bezbrannosti podáním návykové látky za účelem spáchání trestného činu (pro odbor legislativní MSp, prosinec)

Připomínky a konzultace k návrhu Koncepce

trestní politiky – „Pantheon“ (pro odbor trestní politiky MSp, opakovaně během roku 2025)

Příprava Koncepce rozvoje vězeňství do roku 2035 a Koncepce rozvoje probace a mediace do roku 2035

V roce 2025 se výzkumní pracovníci IKSP podíleli na přípravě Koncepce rozvoje vězeňství do roku 2035 a Koncepce rozvoje probace a mediace do roku 2035, a to buď formou činnosti v Řídícím výboru pro přípravu obou koncepcí (jeden pracovník) nebo formou činnosti v jednotlivých pracovních skupinách (Koncepce rozvoje vězeňství dva pracovníci, Koncepce rozvoje probace a mediace čtyři pracovníci). Během celého roku činnost opakovaně spočívala na:

připomínkování podkladů připravených jednotlivými pracovními skupinami VS a PMS k nové Koncepti vězeňství a nové Koncepti rozvoje probace a mediace (pro odbor trestní politiky MSp, Ředitelství PMS, Generální ředitelství VS, během roku 2025 opakovaně)

připomínkování jednotlivých částí (včetně závěrečné předložené podoby) koncepcí připravených pracovními skupinami VS a PMS k nové Koncepti vězeňství a nové Koncepti rozvoje probace a mediace (pro odbor trestní politiky MSp, Ředitelství PMS, Generální ředitelství VS, během roku 2025 opakovaně)

schválení výsledků připomínkového řízení ke Koncepti vězeňství a Koncepti rozvoje probace a mediace z pozice člena Řídících výborů pro přípravu jednotlivých koncepcí (pro odbor trestní politiky MSp, Ředitelství PMS, Generální ředitelství VS, říjen–listopad)

ANALÝZY A PODKLADY ZPRACOVANÉ NA ŽÁDOST DALŠÍCH SUBJEKTŮ

Na základě zadání dalších domácích i zahraničních relevantních institucí, orgánů a organizací jsme v roce 2025 zpracovali celkem 25 oficiálních podkladů, stanovisek, připomínek, podnětů či návrhů. Přehled je řazen chronologicky.

Pracovní skupina pro připomínkování judikatury – průběžné plnění během celého roku (odevzdání v únoru, dubnu, červnu, září, říjnu a prosinci). Zpracováno bylo celkem 74 judikátů. Ke 24 judikátům byly zaslány komentáře (včetně 5 zásadních vyjádření) a případně navrženy změny právních vět (pro Trestní kolegium Nejvyššího soudu, kontinuální činnost v průběhu roku 2025)

Podklad ke Zprávě o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území ČR v roce 2024 (pro odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra ČR, leden)

Podklady za IKSP ke Zprávě o extremismu a předsudečné nenávisti na území ČR v roce 2024 (pro Ministerstvo vnitra ČR, leden)

Vyjádření k návrhu statutů a jednacích řádů pro komisi pro situační prevenci a pro komisi pro spolupráci s akademickou sférou (pro Republikový výbor pro prevenci kriminality, leden)

Informace k výzkumu hospodářské kriminality (pro Republikový výbor pro prevenci kriminality, leden)

Náměty IKSP pro plán činnosti RVPPK 2025 (pro Republikový výbor pro prevenci kriminality, leden)

Informace o výzkumné činnosti IKSP v roce 2024 pro účely zprávy o plnění Strategie rovnosti žen

a mužů v ČR na léta 2021–2030 (pro zmocněnkyni vlády pro lidská práva, únor)

Vyjádření k návrhům Konceptce boje proti organizovanému zločinu do roku 2030 a Akčního plánu boje proti organizovanému zločinu na roky 2025 a 2026 (pro odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra ČR, březen)

Zpráva o výsledcích expertního šetření k nadužívání trestního řízení při řešení soukromoprávních nároků (pro Radu vlády pro koordinaci boje s korupcí, březen)

Zpracování podkladů za IKSP pro dotazník Evropské komise proti rasismu a nesnášenlivosti (ECRI, březen)

Posouzení vypořádání připomínek k návrhu statutu a jednacího řádu Komise RVPPK pro situační prevenci kriminality (pro Republikový výbor pro prevenci kriminality, březen)

Podklady týkající se problematiky pozměňovacích návrhů ke sněmovnímu tisku 861 (novelizace TrZ) týkající se problematiky dětského certifikátu (pro RUBIKON Centrum, duben–květen)

Podklad pro účely informace o naplňování doporučení vyplývajících z materiálu „Rozbor situace dětí a mladistvých ohrožených kriminalitou a kriminálně rizikovými jevy“ (pro Republikový výbor pro prevenci kriminality, květen)

Stanovisko k materiálu MV ČR „Příprava informačního systému, ve kterém bude probíhat evaluace projektů v dotačních programech prevence kriminality Odboru prevence kriminality MV, a jejich prostřednictvím i samotných těchto programů – návrh indikátorové soustavy“ (pro odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR, květen)

Zpracování připomínek ke Konceptci práce s násilnou osobou pro účely Výboru pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách (červen)

Podklady pro jednání komise pro udělení Ceny ministra vnitra za mimořádné výsledky v oblasti bezpečnostního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v roce 2025 (srpen)

Vyjádření pro účely mapování absorpční kapacity pro výzvu Open Science III (pro odbor konceptce a vedení OP Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR, listopad)

Podklad o výsledcích analýzy trestních řízení o méně závažných drogových deliktech souvisejících s konopím (pro Generální ředitelství Vězeňské služby ČR, listopad)

Zpracování připomínek ke Konceptci práce s násilnou osobou pro účely Výboru pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách (2. kolo, listopad)

Připomínky k připravované Rešerši pro rozvoj komunitního vězeňství (k bodu II. Komunitní vězeňství a komunitní věznice) pro expertní skupinu RESCALED (listopad)

PREZENTACE VÝZKUMNÝCH POZNATKŮ NA ODBORNÝCH AKCÍCH

Součástí naší činnosti je každoroční pořádání vlastních akcí určených odborné veřejnosti, na kterých prezentujeme vybrané výsledky naší výzkumné činnosti. V roce 2025 jsme uspořádali dva odborné workshopy, které se setkaly s velkým zájmem a pozitivním ohlasem – jeden věnovaný problematice obětí trestných činů v ČR a druhý na téma podmíněného propuštění v aplikační praxi. Byli jsme také spoluorganizátorem mezinárodní konference Evropské společnosti pro sociální výzkum v oblasti drog. Naši pracovníci se v roce 2025 aktivně účastnili odborných akcí v ČR (61 aktivních účastí) i v zahraničí (18 aktivních účastí).

Odborné workshopy IKSP

Dne 14. 5. 2025 proběhl v Justičním areálu Na Míčovkách Praze odborný workshop „Oběti známé, neznámé“, věnovaný problematice obětí trestných činů v České republice. Workshop se setkal s velkým zájmem, zúčastnila se ho téměř stovka odborníků – zástupců ministerstev, Probační a mediační služby, Policie ČR, státní správy, soudců, neziskových organizací a dalších. Na workshopu byly v šesti příspěvcích představeny poznatky z viktimologických výzkumů IKSP a šetření, zabývajících se oběťmi trestných činů. Příspěvky byly věnovány přehledu problematiky obětí trestné činnosti v ČR, hlavním poznatkům z viktimologických výzkumů IKSP, tématu domácího násilí a jeho obětí, potřebám obětí v kontextu restorativní justice, typickým charakteristikám zobrazování obětí v médiích a vnímání obětí veřejností, a také tématu obětí v kontextu nových digitálních technologií. Součástí workshopu byla i panelová diskuse, ve které pozvaní odborníci hledali odpověď na otázky, co by pomohlo zlepšit situaci obětí v ČR.

Druhý z workshopů - „Podmíněné propuštění v aplikační praxi“ - se uskutečnil v Praze v Zotavovně VS Na Květnici dne 8. 10. 2025. Představili jsme na něm výsledky výzkumu, které se týkají problematiky rozhodování soudů o podmíněném propuštění, názorů odborné veřejnosti, analýzy stanovisek Probační a mediační služby ČR, recidivy a revokací i nové právní úpravy účinné od 1. 1. 2026. I tohoto setkání se zúčastnila téměř stovka odborníků z řad soudců, státních zástupců, Probační a mediační služby, Vězeňské služby ČR, Ministerstva spravedlnosti ČR i neziskového sektoru. Součástí workshopu byla rovněž panelová diskuse pozvaných odborníků k prezentovaným výsledkům a jejich zkušenostem z praxe.

Oba workshopy zaznamenaly pozitivní ohlasy a přinesly řadu zajímavých podnětů pro další rozvoj spolupráce zainteresovaných subjektů.

V prosinci se uskutečnilo tradiční Setkání kriminologů a spolupracovníků IKSP, na kterém byla odborná část věnována aktuálnímu úsilí o oficiální formulaci principů trestní politiky v ČR.

Mezinárodní konference ESSD

V roce 2025 jsme byli spoluorganizátorem mezinárodní konference Evropské společnosti pro sociální výzkum v oblasti drog (ESSD), která proběhla ve dnech 1.–3. 10. 2025 v prostorách Lichtenštejnského paláce v Praze. Akce, kterou jsme hostili společně s Národním monitorovacím střediskem pro drogy a závislosti (Odbor protidrogové politiky Úřadu vlády ČR), přivítala desítky odborníků z celé Evropy, kteří se věnují výzkumu, prevenci a politice v oblasti závislosti. Program konference reflektoval trendy a výzvy v oblasti drogové problematiky, které jsou aktuální i pro ČR. Pozornost byla věnována např. dopadům, které má užívání návykových látek na rodiny a podpoře rodin se zkušeností se závislostí,

otázkám přístupu k adiktologické péči a službám, aktuálním trendům na drogových trzích či současnému vývoji v oblasti užívání drog. Mezi hlavní témata konference patřil i aktuální vývoj v legislativě a drogové politice napříč Evropou.

Účast na odborných akcích v ČR

V roce 2025 se naši pracovníci aktivně účastnili odborných akcí v ČR formou ústních příspěvků, moderací, účastí v diskusích a panelech či prostřednictvím dalších odborných rolí a vystoupení. Mezi tyto akce patřila například pravidelná jednání Republikového výboru pro prevenci kriminality, jednání pracovních a poradních orgánů Vlády ČR, odborné konference české i mezinárodní, diskuse v rámci kulatých stolů a expertních panelů, odborné semináře a workshopy či Týden restorativní justice. Každoročními tradičními akcemi byly Kriminologické dny (11.–13. 6. 2025 v Olomouci), pořádané Českou kriminologickou společností, kde jsme prezentovali celkem 12 odborných příspěvků a Konference Sekce sociální patologie (9.–11. 4. 2025 v Jablonném nad Orlicí), které jsme se zúčastnili s 5 příspěvky.

Velká část příspěvků byla prezentována na žádost a pozvání organizátorů. Celkový přehled naší účasti na odborných akcích v ČR v roce 2025 najdete na [našich webových stránkách](#).

Účast na odborných akcích v zahraničí

Formou ústních příspěvků či poster prezentací se v roce 2025 naši pracovníci aktivně účastnili i odborných akcí v zahraničí. Ty jsou vybírány zejména s ohledem na jejich význam pro aktuálně řešená či dlouhodobě sledovaná výzkumná témata IKSP, na jejich odbornou úroveň a v nepo-

slední řadě i na finanční možnosti IKSP. Podmínkou účasti na akci je aktivní prezentace výsledků naší výzkumné činnosti, oboru kriminologie a resortu spravedlnosti v ČR. Ve dnech 3.–6. 9. 2025 jsme se v Athénách zúčastnili nejvýznamnější evropské kriminologické akce EUROCRIM, kde jsme přednesli příspěvky, věnující se problematice českého vězeňství a jeho budoucnosti, sociálním a psychologickým dopadům uvěznění a tématu organizovaného zločinu. Mezi další odborné akce, na kterých jsme v roce 2025 vystoupili, patřilo květnové Correctional Research Symposium v Belfastu, organizované neziskovou asociací pro vězeňské odborníky ICPA, na kterém jsme vystoupili s příspěvkem na téma desistence a reintegrace. V červnu jsme prezentovali téma kyberkriminality na kriminologickém symposiu ve Stockholmu a téma drogové problematiky ve věznicích na konferenci International Society for the Study of Drug Policy (ISSDP). V srpnu jsme se zúčastnili konference International Association for the Treatment of Sexual Offenders v Poznani s prezentací poznatků z výzkumu zaměřeného na násilnou sexuální trestnou činnost a užívání návykových látek mezi pachateli v ČR. Téma obětí a pachatelů domácího násilí jsme prezentovali v září na Evropské konferenci k domácímu násilí v Barceloně. V říjnu jsme se pak s celkem 8 odbornými příspěvky zúčastnili konference „Slovensko-české dni sociálnej patológie v právnom štáte“ v Bratislavě.

Celkový přehled naší účasti na odborných akcích v zahraničí v roce 2025 najdete [na našich webových stránkách](#).

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

S poznatky, doporučeními a závěry, vycházejícími z naší výzkumné činnosti, se mohou seznámit odborníci i široká veřejnost. Ve své vlastní edici vydáváme výzkumné monografie a další odborné texty, které jsou volně přístupné na našich webových stránkách. Vybrané výsledky výzkumů pravidelně publikujeme v relevantních odborných časopisech českých i zahraničních, sbornících, kapitolách odborných knih, učebnicích nebo bulletinech.

Ediční řady

V ediční řadě **STUDIE** publikujeme výsledky z vlastní výzkumné činnosti v oblasti kriminologie a trestní justice. Publikace jsou primárně určeny hlavním uživatelům výsledků výzkumné činnosti IKSP, tedy především relevantním státním institucím, ale i širší odborné a laické veřejnosti. A to prostřednictvím knihoven, knihoven vybraných vysokých škol a vědeckých institucí, či webových stránek IKSP, kde je možné si publikace stáhnout. V roce 2025 byly v ediční řadě STUDIE vydány tři publikace:

- *Zacházení s pachateli domácího partnerského násilí II.* (Přesličková, H., Grohmannová, K., Kutil, L., Malvotová, P., Novopacká, M., Paloušová, V., & Roubalová, M.)
- *Cesta ke svobodě: příprava odsouzených na propuštění z VTOS* (Raszková, T., Zhřivalová, P., Háková, L., Boukalová, H., & Novák, P.)
- *Institut podmíněného propuštění v aplikační praxi* (Rozum, J., Hulmáková, J., Háková, L., Špejra, M., & Vaňkátová, L.)

Další odborné texty pak vycházely v nové ediční řadě **KONTEXTY**. Ta je platformou pro online publikování především původních textů, které vychází z výzkumných a analytických studií realizovaných v IKSP, z oblasti kriminologie, penologie, práva, sociologie, forenzní psychologie a příbuzných odvětví. Čtenářům tato ediční řada nabízí nejen výzkumné poznatky ve formě tematicky ucelených textů, analytických komentářů, ale i kratších reportů z ukončených výzkumů, které nabízejí aktuální či významná zjištění. V roce 2025 bylo v této ediční řadě publikováno celkem deset původních textů (řazeno abecedně dle autorů):

- *Otevřená věznice v Jiřicích – analýza rejstříku trestů* (Biedermanová, E.)
- *Za zavřenými dveřmi: jak uvěznění ovlivňuje rodiny* (Boukalová, H., Háková, L., Raszková, T., & Zhřivalová, P.)
- *Prevence kriminality na lokální úrovni – názory expertů z praxe* (Holas, J.)
- *Co se (ne)dozvíme ze statistik o kyberkriminalitě* (Kudrlová, K.)
- *Trestní politika a postih recidivních krádeží v České republice* (Rozum, J.)
- *K vybraným problémům organizovaného zločinu* (Scheinost, M., & Dvořák, J.)
- *K vývoji organizovaného zločinu – výsledky šetření v roce 2025* (Scheinost, M.)
- *Trestná činnost a nelegální migrace cizích státních příslušníků na území České republiky* (Scheinost, M.)
- *Trestná činnost cizích státních příslušníků na území České republiky* (Scheinost, M.)
- *Kriminalita mládeže v roce 2023* (Večerka, K.)

Čtenáři mohli využívat také publikace z ediční řady **PRAMENY**, ve které v uplynulých letech vycházely překlady zahraničních právních norem, mezinárodních dokumentů, ale i zajímavých zahraničních výzkumných studií, případně dalších významných kriminologických a právních materiálů.

Bližší informace k jednotlivým publikacím a odborným textům najdete na našich [webových stránkách](#), kde si lze také všechny stáhnout ve formátu pdf.

Další publikační činnost pracovníků IKSP

Výsledky z naší výzkumné činnosti jsme v roce 2025 prezentovali také prostřednictvím příspěvků zveřejňovaných v českých či zahraničních odborných časopisech, monografiích, učebnicích nebo sbornících. Články našich výzkumných pracovníků byly zveřejněny např. v Probation Journal, European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice nebo v časopise Archives of Criminology. V rámci ČR jsme publikovali v časopisech Trestněprávní revue, Bezpečnostní teorie a praxe, Kriminallistika a Soudce. Vyšla publikace Soudní sexuologie, v níž je autorkou dvou kapitol jedna z našich kolegyň, řada kolegů se pak podílela na přípravě kapitol do nové učebnice Kriminologie, která vyjde v roce 2026.

Aktuální přehled naší publikační činnosti je zveřejněn na našich webových stránkách v sekcích [Publikované články](#) a [Ostatní publikační činnost](#).

Statistiky a analýzy

V novém formátu na našich webových stránkách pravidelně zveřejňujeme analýzy trendů kriminality a trestní politiky v ČR za daná období. V minulosti tyto analýzy vycházely každoročně v souhrnné monografii, nyní je najdete ve strukturované

podobě na [webových stránkách](#). V roce 2025 zde byly publikovány Trendy kriminality v ČR v roce 2024 a Trestní a sankční politika v ČR v letech 2014–2024.

V loňském roce byla na webových stránkách také vytvořena sekce [Kriminalita a trestní politika v kostce](#), ve které přinášíme hlavní statistická data, mapující stav a vývoj kriminality v ČR.

ČINNOST V ODBORNÝCH SPOLEČNOSTECH A ORGÁNECH

Poznatky z vědecké činnosti IKSP uplatňujeme také formou působení našich zástupců v řadě odborných, pracovních a poradních orgánů v oblasti trestní, sankční a bezpečnostní politiky, jakož i v odborných společnostech. Pro zahraniční či mezinárodní výzkumná pracoviště, odborné společnosti a vládní i nevládní organizace je IKSP obvyklým partnerem pro získávání relevantních poznatků o stavu a vývoji kriminality a souvisejících jevů v ČR, o systému a fungování české trestní justice apod. V rámci možností se zapojujeme do různých mezinárodních projektů v souvisejících oblastech, v nichž se počítá s účastí partnera z ČR, za účelem plnění úkolů, které pro stát vyplývají z mezinárodních závazků či členství v mezinárodních institucích, a reprezentace české kriminologie a resortu justice v zahraničí.

Ministerstvo spravedlnosti ČR

- Komise pro výběr projektů předložených v rámci dotačního řízení Ministerstva spravedlnosti v oblasti podpory práce s rodinami odsouzených
- Komise pro výběr projektů předložených v rámci dotačního řízení Ministerstva spravedlnosti v oblasti pomoci obětem trestné činnosti
- Komise pro výběr projektů předložených v rámci dotačního řízení Ministerstva spravedlnosti v oblasti rozvoje probačních a resocializačních programů pro dospělé pachatele
- Komise pro výběr projektů předložených v rámci dotačního řízení Ministerstva spravedlnosti v oblasti rozvoje probačních a resocializačních programů pro mladistvé delikventy
- Odborný panel k problematice obětí trestných činů
- Platforma pro spolupráci v oblasti vězeňství a alternativních trestů
- Poradní sbor ministra spravedlnosti pro psychiatrii, sexuologii a psychologii
- Pracovní skupina k rovným příležitostem žen a mužů v resortu justice
- Pracovní skupina pro trestní politiku
- Pracovní skupina pro problematiku ochranného léčení
- Rada pro probaci a mediaci
- Výbor pro přípravu Koncepce rozvoje probace a mediace do roku 2035
- Výbor pro přípravu Koncepce rozvoje vězeňství do roku 2035

Ministerstvo vnitra ČR

- Meziresortní koordinační skupina pro boj proti obchodování s lidmi
- Meziresortní pracovní skupina k rozšíření dostupnosti statistických dat o kriminalitě a propojení statistik kriminality
- Republikový výbor pro prevenci kriminality

Úřad vlády ČR a další ministerstva

- Expertní skupina Úřadu vlády k dekriminálnímu řízení Odboru protidrogové politiky Úřadu vlády ČR pro oblast „Informace, výzkum, hodnocení“
- Pracovní skupina Ministerstva zdravotnictví k problematice péče o pacienty s nařízeným ochranným léčením
- Výbor pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách (stálý poradní orgán Rady vlády pro rovnost žen a mužů)

Redakční a vědecké rady

- Časopis Archives of Criminology (zřizovatel Polská akademie věd)
- Časopis Bezpečnostní teorie a praxe (zřizovatel Policejní akademie ČR)
- Časopis Kriminalistika (zřizovatel Ministerstvo vnitra ČR)
- European Journal of Probation
- Fakulta bezpečnostně právní Policejní akademie ČR, vědecká rada
- The European Sourcebook of Crime and Criminal Justice Statistics

Odborné společnosti a další instituce

- Asociace forezních psychologů Čech, Moravy a Slezska
- Asociace organizací působících ve vězeňství
- Association internationale de droit pénal (AIDP – Mezinárodní společnost pro trestní právo)
- ATJ Networking (Access to Justice for prisoners)
- Česká kriminologická společnost
- Česká národní skupina Mezinárodní skupiny pro trestní právo (AIDP)
- Česká sociologická společnost
- Českomoravská psychologická společnost
- Empirical Research on Sentencing (ERoS)
- European Crime Prevention Network (EUCPN)
- European Society for Social Drug Research (ESSD)
- European Working Group on Organisational Crime (EUROC)
- Expertní skupina RESCALED ČR
- International Scientific and Professional Advisory Council of the United Nations Crime Prevention and Criminal Justice Programme (ISPAC)
- International Society of Criminology (ISC)
- Meziřesortní pracovní skupina pro implementaci Mezinárodní klasifikace trestných činů pro statistické účely (ICCS) v České republice, koordinátor Český statistický úřad
- Mezinárodní síť The International Reflection Group
- Mezinárodní vězeňské společenství
- Platforma českých expertů projektu Sexuální a mravnostní činy: forezní posuzování rizika – SEMAFOR
- Rada Ceny adiktologie
- World Society of Victimology (WSV)

MEDIÁLNÍ KOMUNIKACE A PR

Významnou součástí naší činnosti je také zajištění volného přístupu k našim výzkumným poznatkům v souladu s principy politiky otevřených dat. Průběžně zveřejňujeme poznatky z výzkumné činnosti v podobě publikací a odborných textů, které jsou v edičních řadách STUDIE a KONTEXTY na našem webu volně ke stažení. V rubrice Statistika a analýzy, kterou jsme v roce 2025 uživatelsky vylepšili a dále zpřehlednili, zveřejňujeme statistická data a analýzy trendů kriminality a trestní politiky v ČR. Nově vzniklá rubrika KrimiData přináší hlavní statistická data, která mapují stav a vývoj kriminality v ČR. K důležitým událostem a tématům vydáváme tiskové zprávy, informace a aktuality z naší činnosti zveřejňujeme pravidelně na sociální síti Facebook, pro důležité informace a události využíváme webovou sekci Aktuality.

Pravidelně komunikujeme s médii i odbornou veřejností, pracovníci IKSP se vyjadřují k aktuálním otázkám z oblasti kriminologie, trestní justice, vězeňství apod. Poskytujeme komentáře a rozhovory médiím, která se na IKSP obracejí jako na odborníky k daným tématům. Pravidelně zveme novináře na naše odborné workshopy a případně je sami oslovujeme s vybranými tématy.

Výzkumné poznatky IKSP byly v roce 2025 prezentovány formou rozhovorů, komentářů či citací v tištěných i online médiích a také prostřednictvím vystoupení v rozhlase a televizi. Patřily mezi ně např. Novinky.cz, iDNES.cz, Právo, Český rozhlas, Česká televize, TV Nova, Seznam Zprávy, Echo24, Česká justice nebo Advokátní deník. Tiskové zprávy a vybrané články a vyjádření pro média jsou k dispozici na našich webových stránkách v sekci **Média**.

V roce 2025 v návaznosti na rozhodnutí vlády přešel Institut pro kriminologii a sociální prevenci jako organizační složka státu na jednotnou státní doménu gov.cz. V tomto ohledu byly následně upraveny veškeré kontaktní údaje a PR materiály.

PŘEDNÁŠKOVÁ, PEDAGOGICKÁ A LEKTORSKÁ ČINNOST

IKSP se pedagogickou a lektorskou činností podílí na přípravě budoucích odborníků v oblasti trestní justice a prevence sociálně patologických jevů. Tato činnost zahrnuje zejména výuku odborných předmětů, vedení bakalářských a diplomových prací, oponentní posudky, členství v odborných komisích u zkoušek a obhajob, přednášky, kurzy a školení.

V roce 2025 touto formou působili naši pracovníci na těchto vysokých školách:

Právnická fakulta Univerzity
Karlovy, katedra trestního práva

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy,
katedra sociální práce a katedra sociologie

Fakulta sociálních věd Univerzity
Karlovy, katedra sociologie

Policejní akademie České republiky,
katedra kriminologie

AMBIS vysoká škola, a. s., katedra
bezpečnostního managementu

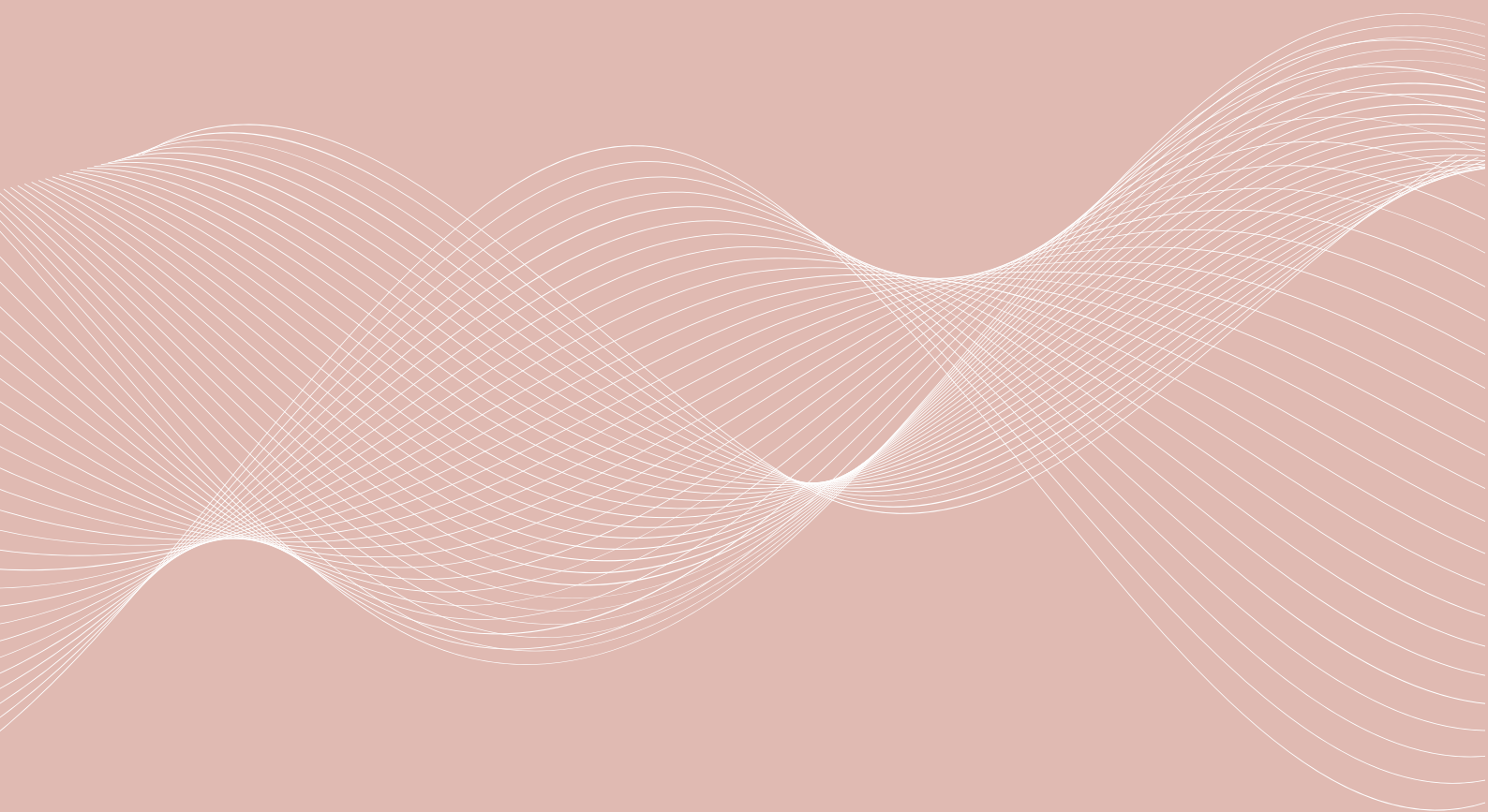
Součástí pedagogické a lektorské činnosti v roce 2025 byly i přednášky a školení pro další subjekty, jako je Vězeňská služba ČR, střední školy či neziskové organizace. Kromě přímého výkonu pedagogické a lektorské činnosti dlouhodobě spolupracujeme i s dalšími vzdělávacími institucemi v relevantních oborech, jako jsou Právnická fakulta Masarykovy univerzity, Akadémia policajného zboru v Bratislavě, Právnická fakulta Univerzity Komenského v Bratislavě aj.

IKSP také umožňuje odborné stáže studentům vysokých škol, případně absolventům relevantních studijních programů za účelem seznámení se s možnostmi aplikovaného kriminologického výzkumu. Stážisté mohou být zapojeni do právě probíhajících výzkumných úkolů, jsou jim poskytovány konzultace a zprostředkovány návštěvy vybraných odborníků či pracovišť dle předmětu jejich zájmu.

KONZULTAČNÍ A RECENZNÍ ČINNOST

I v roce 2025 se naši pracovníci věnovali odborným konzultačním a recenzním činnostem. Jednalo se například o recenzní posudky na odborné články a texty, posudky a konzultace k odborným materiálům, hodnocení žádostí pro účely dotačního řízení v relevantních oblastech, ústní i písemné konzultace k daným problematikám pro organizace i jednotlivce z řad odborníků, pedagogů a studentů. Výzkumná pracovnice IKSP, působící jako soudní znalkyně se specializací kriminální psychologie, připravovala znalecké posudky v trestních věcech pro potřeby policie a soudů v trestním řízení.

KONTAKTY

Ředitel IKSP

JUDr. Petr Zeman, Ph.D.

+420 257 104 404

petr.zeman@iksp.gov.cz

Tajemník IKSP

Mgr. Jan Rozum

+420 257 104 402

jan.rozum@iksp.gov.cz

Vedoucí výzkumné skupiny

PhDr. Jan Tomášek, Ph.D.

+420 257 104 510

jan.tomasek@iksp.gov.cz

Vedoucí ekonomického úseku

Mgr. Bc. Kateřina Juricová

+420 257 104 503

katerina.juricova@iksp.gov.cz

Sekretariát

Lucie Černá

+420 257 104 404

lucie.cerna@iksp.gov.cz

Média a PR

Mgr. Kristýna Makovcová

+420 606 558 436

kristyna.makovcova@iksp.gov.cz

Výzkumná skupina

Mgr. Eva Biedermanová

PhDr. Šárka Blatníková

JUDr. Simona Diblíková

PhDr. Lucie Háková, Ph.D.

Mgr. Jakub Holas, Ph.D.

JUDr. Jana Hulmáková, Ph.D.

Mgr. Kateřina Kudrlová, Ph.D.

Mgr. Viktorie Paloušová, Ph.D.

Mgr. Hana Přesličková

Mgr. et Mgr. Tereza Raszková

JUDr. Michaela Roubalová, Ph.D.

Mgr. Jan Rozum

PhDr. Miroslav Scheinost

Mgr. Michal Špejra, LL.M.

PhDr. Jan Tomášek, Ph.D.

PhDr. Kazimír Večerka, CSc.

Mgr. Jiří Vlach

JUDr. Petr Zeman, Ph.D.

Mgr. Petra Zhřivalová, Ph.D.

Ekonomický úsek

Mgr. Bc. Kateřina Juricová

Ilona Lněničková

Ing. Jana Mrázová

Hana Schanielová

Vědecká rada IKSP

Vědecká rada je poradním sborem ředitele Institutu. Je složená z externích odborníků z teorie i praxe relevantních oborů a jejím úkolem je projednávat zásadní otázky činnosti a vědeckého rozvoje Institutu, včetně střednědobých plánů výzkumné činnosti, a vyjadřovat se k odborným poznatkům a doporučením pro praxi.

Předseda Vědecké rady IKSP

JUDr. Miroslav Růžička, Ph.D.

(Nejvyšší státní zastupitelství)

Členové Vědecké rady IKSP

prof. Michael Benes

(emeritní profesor RMIT Melbourne)

PhDr. Hedvika Boukalová, Ph.D.

(Policejní prezidium, Filozofická fakulta UK)

doc. PhDr. Jiří Buriánek, CSc.

(Filozofická fakulta UK)

JUDr. Jaromír Hořák, Ph.D.

(Právnická fakulta UK)

prof. JUDr. Věra Kalvodová, Dr.

(Právnická fakulta Masarykovy univerzity)

prof. JUDr. Vladimír Kratochvíl, CSc.

(emeritní profesor Právnické fakulty Masarykovy univerzity)

prof. PhDr. Gabriela Lubelcová, CSc.

(Filozofická fakulta UK Bratislava)

prof. JUDr. Jan Musil, CSc.

(emeritní soudce Ústavního soudu ČR)

JUDr. František Púry, Ph.D.

(předseda trestního kolegia Nejvyššího soudu ČR)

prof. JUDr. Helena Válková, CSc.

(Filozofická fakulta UK)

doc. JUDr. Ivana Zoubková, CSc.

(Policejní akademie ČR)

Čestní členové

prof. JUDr. Václav Pavlíček, CSc.

(Právnická fakulta UK)

JUDr. Stanislav Rizman

(emeritní předseda trestního kolegia Nejvyššího soudu ČR)

INSTITUT PRO KRIMINOLOGII A SOCIÁLNÍ PREVENCI

Náměstí 14. října 801/12

150 00 Praha 5

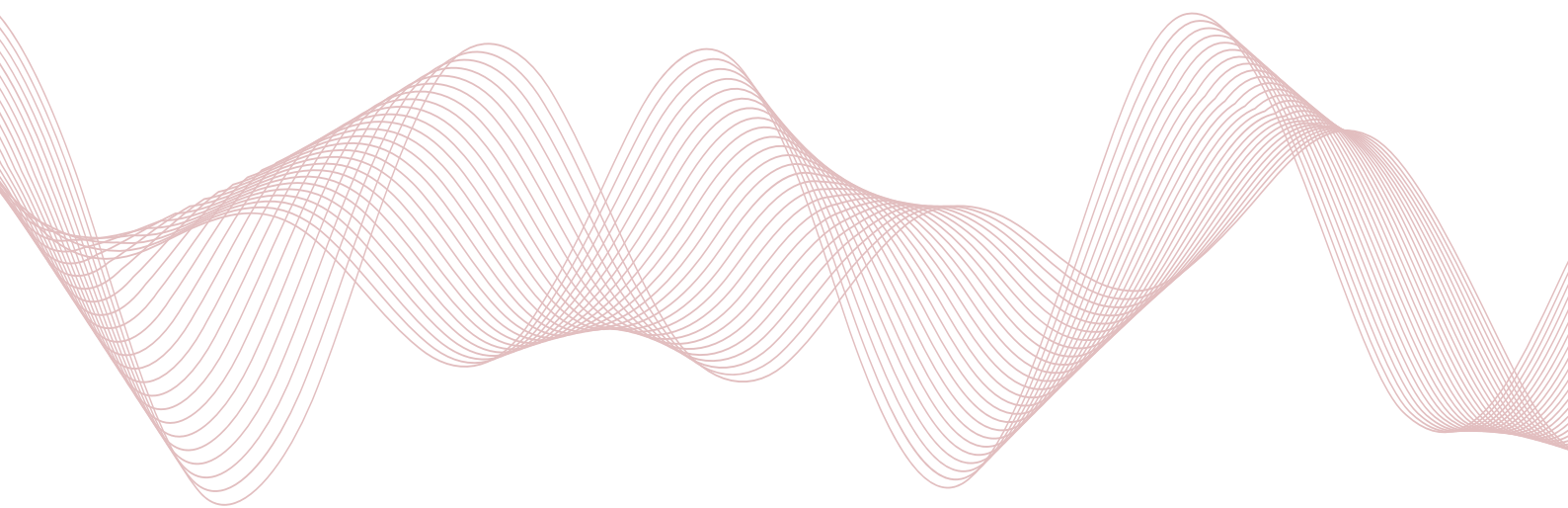
Telefon: +420 257 104 404

Datová schránka: ifi6zut

Email: iksp@iksp.gov.cz

Web: <https://iksp.gov.cz>

Facebook: [facebook.com/kriminologie](https://www.facebook.com/kriminologie)

...telé drog ve vězení - ...

...žnosti zjišťování míry a struktury sekundární drogové závislosti ...

| **Znásilnění v ČR - trestné činy a odsouzení pachatelů**

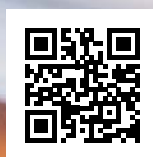
| **Probace a její efektivita pohledem pachatelů, vězňů**

| **Bezpečí, kriminalita a prevence**

| **Mladiství v procesu poruchové sociální adaptace**

| **Násilná sexuální kriminalita**

| **Serialní kriminalita**

<https://iksp.gov.cz>